

KÄRNKRAFTSKOMMUNERNA
SWEDISH MUNICIPALITIES
WITH NUCLEAR FACILITIES

Protokoll fört vid sammanträde med KSO styrelse

Datum: fredag den 10 november 2023

Tid och plats: kl. 09.00 - 11.30, Hotell Corallen, Oskarshamn.

Närvarande

Kävlinge kommun: Thomas Borg (SD), Roland Palmqvist (S) och Henrik Ekberg (SD). Alla på distans.

Nyköpings kommun: Ahmad Eid (M), del av, och Tommy Jonsson (M). Båda på distans.

Oskarshamns kommun: Andreas Erlandsson (S), Lucas Lodge (M) och Sven Gunnar Persson (KD).

Varbergs kommun: Ann-Charlotte Stenkil (M), Jeanette Qvist (S), Björn Lindström (SD) och Kent Norberg (S).

Östhammars kommun: Lennart Owenius (M).

Tjänstemän: Lars Blomberg, Oskarshamns kommun, Kersti Ingemarsson, Östhammars kommun och Jennica Toresson, Varbergs kommun.

KSO- samordnare: Ted Lindquist.

1. Föregående mötesprotokoll

Föreligger protokoll från senaste styrelsemötet den 29 september 2023, som går igenom.

Beslut

Protokollet läggs till handlingarna.

2. Kommunrapporter

Varbergs kommun/Lokala säkerhetsnämnden vid Ringhalsverket

Vattenfalls förstudie rörande SMR på Värö- halvön ska vara klar vid årets slut. Fem olika leverantörer har anmält intresserade när det gäller designen av reaktorerna. Vattenfall har ansökt om detaljplan på området. Företaget äger ett större område sedan det fanns planer på att bygga reaktorerna R5 och R6. Sedan tidigare är en arbetsgrupp tillsatt med representanter från kommunen, länsstyrelsen och Vattenfall. Framkommer att det även kan bli tal om att bygga en konventionell reaktor på området.

Östhammars kommun/Lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarksverket

För F1 och F2 gäller normal produktion och för F3 gäller uppgång efter tillfälligt produktionsstopp. När det gäller utbyggnaden av SFR är alla tillstånd godkända. Kommunen har erhållit mervärdepengar för den slutliga utbyggnaden av väg 288 mellan Uppsala - Östhammar. Nya RDS- apparater har börjat delas ut i beredskapszonen. Lokala säkerhetsnämnden har ett möte den 30/11 i Tierp.

Oskarshamns kommun/Lokala säkerhetsnämnden vid Oskarshamnsverket

Noteras att det vid mötet blir ett externt föredrag från OKG AB. När det gäller regeringens planer på ny kärnkraft konstaterar ordföranden att UNIPER är delägare i OKG och UNIPER ägs i sin tur av tyska staten med sin negativa syn på kärnkraft. UNIPER visar nu svarta siffror från att tidigare ha visat röda siffror. När det gäller ny kärnkraft borde alla platser vara intressanta för lokalisering eftersom infrastruktur och lokal acceptans finns i befintliga KSO- kommuner. Känslan är att regeringen avvaktar Vattenfalls beslut om vägval efter förstudien vid Ringhalsverket. De nya reaktorerna innebär en annan typ av avfall i framtiden som inte finns idag. Den avfallsmetod som blir aktuell ska kunna klara att hantera detta. Framkommer att kommunen blir kontaktad av olika aktörer på området.

Nyköpings kommun

Kommunen följer upp Kärnfull Next:s arbete med förstudien vid Studsvik, som kommer redovisas i december. Konstateras att området är lämpligt för modern kärnkraft. Finns planer på en SMR Park i början på 2030. Detta innebär i så fall många arbetstillfällen i kommunen. Ställer samtidigt krav på kommunen är det gäller kompetens och att hantera inflyttning, skolor och boenden e.t.c. Om tillstånd beviljas kan frågan om finansiering troligen bli aktuellt andra halvåret 2024. Riksdagens näringsutskott kommer att besöka Nyköping. Planerna vid Studsvik är bra för kommunen och Sverige. Kan bli Europas största SMR- park. Samtidigt framkommer att tillsynsmyndigheten SSM har sagt att första ansökan kan behandlas först 2025.

Vice ordföranden är lite konfunderad kring byggande av skolor med mera. Hur tänker kommunen? I Varberg pågår ett stort järnvägsprojekt på 10 miljoner kronor. I det fallet bor entreprenörerna i baracker och inga familjer finns på plats. Ahmad Eid framhåller att om det kommer familjer med barn så finns behov av skolor redan under byggtiden.

Tommy Jonsson framhåller att kommunen har gjort studiebesök i ett antal Norrlandskommuner och det har bland annat visat att inrättandet av ett Kontaktservicecenter kommer att underlätta i relation till de frågor som kommer fram under byggtiden.

Samordnaren ställer slutligen en fråga om det finns någon form av organiserad insyn från kommunens sida i processen som pågår. Av svaret framgår att det inte finns något mer organiserat samarbete om insyn och dialog med bolaget. Detta är inte möjligt på grund av sekretessreglerna under förstudien. Vidare framkommer att det måste bli en tydligare organisation framöver när byggplaner med mera ska tas fram.

Kävlinge kommun

UNIPER jobbar vidare med konceptet Clean Energy Park. Företaget vill ha till stånd en överenskommelse med kommunen. UNIPER har inga intentioner på ny kärnkraft för närvarande.

Något förvånande meddelar Kävlinges representanter vid dagens sammanträde att det finns ett förslag till kommunstyrelsen från majoriteten om att kommunen ska utträda ur KSO per den 31/12 i år. Motivet är att det inte händer något särskilt i kommunen inom området i avvaktan på eventuell ny ägare till Barsebäck och att UNIPER inte avser bygga ny kärnkraft för närvarande. Samtidigt framkommer att det eventuellt kan bli så att Kävlinge i framtiden kommer att begära nytt medlemskap i KSO.

Ordföranden beklagar Kävlinge kommuns utträde eftersom kommunen var en av grundarna till samarbetsorganet 1977/78.

Beslut

Kommunrapporterna anses som mottagna.

3. Uppföljning av regeringens förslag PM "Ny kärnkraft i Sverige"

KSO har tidigare avgivit yttrande i rubricerade till klimat- och näringslivsdepartementet. Regeringen har sedermera sänt förslaget på Lagrådsremiss. Regeringen har därefter lämnat en proposition till riksdagen om ny kärnkraft. Regeringen har även lagt fram en proposition 2023/24:19 till riksdagen om att ta bort nuvarande regler i miljölagstiftningen som hindrar utbyggnad av ny kärnkraft så att det blir möjligt att bygga fler kärnkraftreaktorer på flera platser. Ikraftträdandet sker den 1 januari 2024

Regeringens kommittédirektiv Ny kärnkraft i Sverige – ett andra steg (Dir. 2023:155) beslutades av regeringen den 2 november. En särskild utredare ska se över nuvarande regler för att underlätta för ny kärnkraft. Syftet är att nå regeringens målsättning att Sverige senast år 2040 ska ha 100 procent fossilfri elproduktion. Kärnkraft är en viktig del i att nå det målet. Kraven på strålskydd och kärnsäkerhet, i fortsättningen kallat strålsäkerhet, ska vara oförändrat höga. Utredaren ska bl.a:

- utreda hur tillståndsprovningen av kärnkraftsreaktorer enligt såväl lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet som miljöbalken kan effektiviseras med tydlighet och korta provningstider som mål,
- se över ansökningsavgiften enligt förordningen (2008:463) om vissa avgifter till Strålsäkerhetsmyndigheten och föreslå de ändringar som behövs för ett ändamålsenligt avgiftsuttag som tar hänsyn till nya reaktortyper,
- analysera behovet av anpassning och utveckling av det befintliga kärnavfallsprogrammet för hantering av avfall från nya reaktorer, och
- analysera och bedöma behovet av anpassning av regelverket för beredskaps-och planeringszoner och överföring av processparametrar för nya reaktorer på befintliga och nya platser.

Uppdragen om tillståndsprovning och avgifter ska redovisas senast den 30/12 2024, uppdraget om kärnavfall och använt kärnbränsle den 29/8 2025 och uppdraget om beredskap den 27/2 2026.

Vid mötet framkommer vikten av dialog med kommunerna och kommunernas centrala roll i processen i likhet med vad KSO har lyft fram i sitt yttrande till regeringen. Vidare framkommer att tidigare erfarenheter visar att förslag om att bygga ny kärnkraft kommer att väcka känslor och mobilisera olika grupper.

Ordföranden framhåller att Oskarshamns kommun följer frågan och är i ständig kontakt med Kalmar läns riksdagsledamöter i frågan. När det gäller en ny energiöverenskommelse är frågan av intresse om det är av värde att låsa in sig i en överenskommelse över flera år. Bättre att kanske jobba på det sätt som görs i samband med försvarsfrågan där det finns en försvarsberedning som jobbar fortlöpande med frågorna över tid. Även industrin för samtal med regeringen för att få in nödvändig kunskap om vad som krävs i en framtida process. Samtidigt är det av största vikt att hela tiden bevaka frågan om det kommunala vetot i dessa processer.

Vice ordföranden understryker också vikten av att bevaka det kommunala vetot. En jämförelse görs när det gäller motsvarande debatt internt i Moderaterna kring vindkraften.

Björn Lindström menar att man också måste titta på bränslefrågan. Idag importerar Sverige uran från Australien när vi har uranfyndigheter i Sverige. I landet finns det uran till 1-2 procent och Lindström menar att brytning av svenskt uran är lönsamt om det är dagbrott ovan jord.

Vice ordföranden ställer en följdfråga om det är samma veto- institut i frågan om brytning av uran? (Sekreterarens anmärkning: Enligt miljöbalken finns det i dag en kommunal vetorätt vid utvinning av uran. Det gäller dock först i exploateringsfasen och inte vid prospektering.)

Jeanette Qvist nämner en tidningsartikel av professor Pär Olsson, KTH, där han har studerat utvinning av uran i Sverige. Resultatet av studien visar att det är billigare att hämta uranet från utlandet.

Beslut

Uppföljningen och rapporten med mera anses mottagen.

4. Omvärldsbevakning/ GMF- information

a) Rapport från GMF Extended Steering Committee den 6 oktober.

Samordnaren rapporterar från mötet med det utvidgade presidiet i GMF. Vid mötet deltog även Fabian Sjöberg.

Mötet fokuserade i stort sett helt på förberedelser inför årsmötet den 18/11 i samband med IAEA-konferensen i Wien.

b) Uppföljning av GMF- skrivelse 6/3 till EU- institutioner och medlemsstater om vikten och behovet av kommunalt engagemang i kärnkraftsfrågor i Europa.

GMF- skrivelsen har även skickats till regeringskansliet och till de svenska ledamöterna i EU-Parlamentets kommitté för näringslivs, FoU- och energifrågor (ITRE).

På begäran av EU har GMF tagit fram ett projektförslag till EU- kommissionen med fokus på de frågor som lyfts i GMF- skrivelsen. Ett projekt skulle omfatta ett antal kärntekniska kommuner från EU:s medlemsstater. GMF projektförslag/koncept med ett praktiskt samarbetsprojekt som skulle jämföra nivån på kommunalt engagemang i olika skeden av kärnkrafts- och energicykeln i flera kommuner i olika länder med fokus på lärdomar och god praxis.

GMF- samordnaren har senare efterlyst besked från EU:s Energidirektorat om hur de ser på projektförslaget. Något svar har inte kommit till dags dato.

c) Rapport från GMF:s årsmöte den 18/10 i s m IAEA- konferens i Wien den 17/10-20/10.

Vid årsmötet fastställdes budgeten för 2024. För KSO:s del är det samma årsavgift som tidigare. I övrigt redovisade GMF- samordnaren årets verksamhetsberättelse. Årsredovisningen 2023 godkändes och presidiet beviljades ansvarsfrihet för det gångna året. Även ett förslag till verksamhetsplan för 2024 redovisades. Årsmötet beslutade även att genomföra ett strategi-seminarium inför framtiden i Lovisa, Finland i april 2024.

IAEA- konferensen hade rubriken ”IAEA Technical Meeting on local stakeholder engagement in radioactive waste management”. Alltså delaktigheten för olika målgrupper i beslutsprocesser rörande slutförvar och kärnavfallsanläggningar.

Från KSO- kommunerna deltog Pia Almström och Fabian Sjöberg som föredragshållare. KSO- samordnaren deltog på distans.

d) Valda ledamöter i GMF Steering Committee (Presidium) 2024-2026.

Pia Almström avtackades efter att ha tjänstgjort som president/ordförande sedan årsmötet 2019.

Vid årsmötet valdes nytt presidium (Steering Committee) för åren 2024-2026 enligt följande:

President Gerben Dijksterhuis, Borsele, Holland (Nyval)
Vice president Csaba Dohoczki, Paks, Ungern (Omval)
Vice president Philip Matthews, Storbritannien (Omval)
Vice president Fabian Sjöberg, Östhammars kommun (Nyval)

e) Rapport från ENEF (Nuclear Energy Forum), Bratislava den 6/11-7/11

Vid konferensen medverkade Fabian Sjöberg som föredragshållare. Eftersom Fabian inte deltar i dagens styrelsemöte lämnas samordnaren en kort rapport.

Några av konferensens teman rör:

- kärnbränslecykeln – avancerade kärnbränslen och tillgången på alternativ,
- kärntekniska komponenter och tjänster – möjligheter för och utmaningar inom diversifiering och standardisering av försörjningskedjan, inkl. för SMR,
- det europeiska systemets lämplighet – regelverk, kompetens, personal och finansieringsrisker och behov,
- utmaningar och kärnkraft under krigstid (trygghet i energiförsörjningen, säkerhet, skyddsåtgärder, mänskliga konsekvenser för anläggningarnas personal,
- geologiska djupförvar – status och lärdomar,
- avveckling av kärnkraftverk – operatörernas perspektiv,
- utveckling och underhåll

Fabian Sjöberg deltog i panelen under sessionen om slutförvarsfrågor. Fokus i föredraget låg på vikten av det kommunala vetot och att som kommunpolitiker representera invånarna.

5. Budgetuppföljningen per 31/10

Samordnaren redovisar budgetuppföljningen. De totala kostnaderna uppgår till 257 439 kronor. Årets resultat är beräknat till 32 567 kronor. Den utgående balansen uppgår till totalt 400 184 kronor. Samordnaren anmäler att Oskarshamns kommuns byte av lönesystem har medfört fördröjningar av löneutbetalningar för vissa månader, vilket kommer att påverka årets resultat per den 31/12.

Beslut

Budgetuppföljningen per den 31/10 anses mottagen.

6. Presidiets budgetförslag 2024. Principiell diskussion om budgetförutsättningarna kommande år.

Budgetförslaget har skickats ut separat innan styrelsemötet.

Om Kävlinge kommun beslutar att lämna KSO måste detta och de ekonomiska konsekvenserna hanteras i särskild ordning.

Under den principiella diskussionen framkommer att KSO bör sondera intresset för medlemskap när det gäller Västerås kommun (Westinhouse bränslefabrik) och Lunds kommun (European Spallation Source, ESS).

Beslut

Presidiet får i uppdrag att sondera intresse för medlemskap i KSO när det gäller Västerås kommun och Lunds kommun där det finns kärntekniska anläggningar.

Budgetförslaget 2024 godkänns i övrigt.

7. Rapport från SSM:s nationella strålsäkerhets- och forskningsdagar 2023 den 26-27 oktober

Ordföranden: deltog del av första dagen. Energiföretagen redovisade vad de har för behov. Svenska Kraftnät redovisade hur de behöver bygga på med nya kraftkällor och var de anser att elnätet behöver förstärkas. Kärnavfallet behandlades inte under konferensen.

I samband med konferensen träffade Östhammar och Oskarshamns kommuner SSM:s vik. generaldirektör Michael Knochenhauer. Kommunledningarna har uppfattningen att det är dåligt med deltagandet vid säkerhetsnämndernas möten när det gäller de nya ledamöterna från grannkommunerna inom beredskapszonerna. Detta problem lyftes med myndigheterna. Vid dagens möte framkommer att Varbergs kommun har samma erfarenhet. Därför är den samstämmiga uppfattningen att konsekvenserna av ny lagstiftning och säkerhetsnämndernas sammansättning måste hanteras. Kanske finns det anledning att öka antalet ledamöter från "världkommunen"!?

Vice ordföranden tar även upp frågan om vikten av att förankra säkerhetsnämnderna och myndighetens frågor i den kommunala organisationen. Kretsen som har kunskap om dessa frågor bör bli större för att sprida information om säkerhetsnämndernas arbetsuppgifter och verksamhet.

Lars Blomberg nämner att han har redovisat lokala säkerhetsnämndens uppdrag för kommunstyrelsen i Västerviks kommun, som har två ledamöter i den nya säkerhetsnämnden. Det var ett digitalt möte, vilket Lars beklagar. Inga frågor ställdes under informationen. Motsvarande erbjudande har även lämnats till kommunstyrelsen i Borgholm.

Framkommer möjligheten att informera kommunfullmäktige i berörda grannkommuner vid ett ordinarie sammanträde.

Beslut

Rapporterna anses mottagna.

8. Presidiet förslag till sammanträdestider för KSO- styrelsen 2024

Föreligger presidiets förslag till mötesplan 2024 enligt nedan:

- 8 mars, kl. 09.00-11.30 (digitalt).
- 3 maj, kl. 09.00-11.30 (digitalt).
- 27 september, kl. 09.00-11.30 (digitalt)
- 7-8 november (fysiskt möte i medlemskommun (lunch-lunch)).

Beslut

Förslaget till sammanträdestider 2024 godkänns.

9. Reflektioner efter studiebesöket i Äspö- tunneln och SKB AB:s information den 9/11

I anslutning till styrelsemötet i Oskarshamn har studiebesök även genomförts vid SKB AB:s kärntekniska anläggningar, Äspölaboratoriet och Kapsellaboratoriet. Därför var också ledamöterna i de lokala säkerhetsnämnderna inbjudna.

Framkommer att SKB:s information och studiebesöken har varit mycket intressanta. Överväldigande med besöket i Äspölaboratoriet 450 m ner i urberget. Samtidigt märkligt att man inte kan ta tillvara denna forskningsanläggning i framtiden med hänsyn till utvecklingen av ny kärnkraft och att slutförvarsfrågan inte är löst i mer än i ett par länder.

Samtidigt framför deltagarna ett varmt tack till Oskarshamns kommun och samordnaren för ett välarrangerat KSO- möte

Beslut

Reflektionerna anses mottagna.

Ett varmt tack framförs till Oskarshamns kommun och samordnaren för ett välarrangerat möte.

10. Övriga frågor:

- a) Slutrapport EU- projekt om implementering av EU:s direktiv rörande kärnenergieberedskap i medlemsstaterna. Sverige/SSM har deltagit som övad aktör i projektet och GMF/KSO som observatörer. Slutrapporten kommer att delges styrelsen framöver för en diskussion om slutsatserna. SSM har accepterat att delta i mötet för att redovisa myndighetens syn på slutrapporten. Representant Jan Johansson, SSM.

Beslut: Presidiet får i uppdrag att besluta om lämpligt tillfälle för detta.

- b) Information om riksdagens näringsutskotts besök i Kanada och USA den 28/10-4/11.

Samordnaren har kontaktats av samordnaren för europanätverket GMF med anledning att GMF har fått information från sina systemnätverk i Kanada och USA om näringsutskottets besök. Syftet med resan var att studera olika aktuella frågor inom områdena innovation, utrikeshandel, energi och gruvnäring. Delegationen besökte Kanada och provinsen Ontario och informerades om planerna på att bygga fyra små modulära reaktorer (SMR) i Darlington någon mil utanför Toronto samt uppgradera/livstidsförlänga de befintliga reaktorerna på platsen. Resans delfokus på kärnkraft belystes av energibolaget Ontario Power Generation (OPG) i Darlington. Under mötena diskuterades även frågan om det kanadensiska samhällets behov av fossilfri och förnybar energi. I USA låg fokus på innovation och energifrågor såsom utveckling av småskalig kärnkraft och vissa andra energislag. Besöken hos två kärnteknikföretag gav ytterligare kunskaper om olika utmaningar vid utveckling av nya reaktortekniker. Hos Terrapower - delvis finansierat av Bill Gates - utvecklar man bl.a. en natriumkyld kärnreaktor och en reaktortyp som kyls med smält salt, med ett mål att kunna använda upparbetat uran. Andra innovationer på det kärntekniska området förevisades av företaget Ultra Safe Nuclear som bl.a. utvecklar ett kärnbränsle som är inkapslat i keramiska skal och som därmed kan användas i reaktorer som inte kräver samma betonginneslutningar som reaktorer som drivs med mer konventionellt kärnbränsle.

- c) Information om Lars Engunds (M) riksdagsmotion 2023/24:2388 ”Använt kärnbränsle som energikälla”. Inlämnad 2023-10-05.

Riksdagsledamoten Lars Englund (M) från Oskarshamn har lämnat in en motion där han föreslår att riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över möjligheten att pausa byggnationen av slutförvar av använt kärnbränsle och en Inkapslingsanläggning. Motionären anför ett antal motiv som sammantaget kommer att ge en ny kravspecifikation för utformning och kapacitet till såväl ett slutförvar som ett mellanlager. Det planerade slutförvaret är dimensionerat för 12 000 ton och mellanlagret, Clab, planeras att få en utökad kapacitet till 11 000 ton. Båda dessa kapaciteter är baserade på befintlig kärnkraftsflotta. Ny kärnkraft i Sverige finns således inte med i beaktande för vare sig slutförvar eller mellanlager. Motionären anser att det därför är motiverat att regeringen överväger att ge ägardirektiv till Vattenfall AB i syfte att verka för att pausa planerna på byggnation av slutförvaret för använt kärnbränsle i Forsmark samt byggnation av inkapslingsanläggningen i Oskarshamn.

- d) Information om Norrköpings kommuns kontakt med KSO m.a.a. ev. SMR- lokalisering i kommunen och fråga om ev. medlemskap i KSO!?

Samordnaren anmäler att det tidigare kommunalrådet Reidar Svedahl (L), tillika ordförande i samhällsbyggnadsnämnden, i Norrköpings kommun, har tagit kontakt med anledning av planerna på att bygga SMR- reaktorer vid Marviken- anläggningen. Svedahl menar att det kan finnas intresse från Norrköpings kommun att bli medlem i KSO i framtiden. På senare tid har den politiska majoriteten i kommunen påverkats och Reidar Svedahl har tagit time-out från politiken. För närvarande är det därför oklart om det politiska läget och tidigare planer på SMR- anläggningar.

- e) Ev. övrigt?

- Samordnaren anmäler att han har blivit kontaktad av regeringskansliet när det gäller arkiven för de avvecklade lokala säkerhetsnämnderna vid Barsebäcksverket och Studsvik. Av SSM:s regleringsbrev för 2024 framgår att arkivalierna ska till Riksarkivet och att avvecklingskostnaderna ska bekostas av staten. Enligt uppgift har Barsebäcksnämnden lagt 75 000 kr på avvecklingen av nämndens arkiv under året. Eftersom det är det statliga anslaget till säkerhetsnämnden som finansierat avvecklingen så har ju staten de facto betalat. Nu kommer regeringskansliet att kontakta berörda tjänstepersoner i de båda nämnderna för att klara ut frågan.

- Fråga om finansiering av medlemsavgifter i KSO.

Sekreteraren i lokala säkerhetsnämnden vid Forsmarksverket, Kersti Ingemarsson, ställer en fråga om hur de olika kommunerna med säkerhetsnämnder gör med betalningen av medlemsavgift i KSO? Framkommer att detta sker på olika sätt i kommunerna. I Oskarshamns kommun är det lokala säkerhetsnämnden som betalar och i Varberg kommun var det tidigare kommunen, men nu är det lokala säkerhetsnämnden.

Framkommer att ett medlemskap i KSO ger så mycket i form av fortbildning och omvärldskunskap inom kärnteknikområdet att det finns motiv att kunna använda säkerhetsnämndens budget. Slutsatsen blir att detta får tolkas av varje kommun.

11. EXTERNT FÖREDRAG OKG AB - VIA TEAMS KI. 10.00-10.30

Vid dagens sammanträde lämnar produktionschef Andreas Rooth aktuell information från OKG AB om bland annat drift, avveckling, SMR, vätgasprojekt med mera.

Det nationella säkerhetsläget med förhöjd terrorhotnivå har medfört att företaget har fått anpassa sig och blivit restriktiva med studiebesök till exempel.

När det gäller årets revision så inträffade ett tiotal olyckor, men endast 2-3 allvarliga som krävde medicinsk behandling. Revisionen pågick i 20 dagar och omfattade inga större arbeten.

Statusen på O3 har inneburit vissa driftstörningar efter problem med matarvattenpumpar. Detta ledde till tre månaders reducerad effekt till 1 200 MW istället för 1 400 MW över sommaren. Vissa underhållsarbeten har skett under drift. Anläggningen går nu för fullt fram till nästa års revision i april 2024. Andreas Roos konstaterar att företaget är duktiga på nedmontering av reaktorerna O1 och O2. Man är nu halvvägs i arbetet. Avvecklingen sker samtidigt med Barsebäcksverket för totalt fyra reaktorer under åren 2020-2028, vilket i sin tur ger stora samordningsvinster och en positiv säkerhetspåverkan. Målet med rivningsarbetet är inga allvarliga olyckor. I reaktorinneslutningen finns bara kablar kvar allt annat är nedkapat så det börjar bli väldigt tomt i anläggningarna.

OKG har försökt att sälja en del utrustning, men ingen större lycka med detta för oftast är komponenterna så anpassade till reaktortypen i fråga. Företaget har återvunnit så mycket man kan, men inga mängder. Målet är att kunna friklassa så mycket som möjligt, vilket sedan går till Stena Metall. Radioaktivt material mellanlagras på plats i avvaktan på slutförvaret.

Vice ordföranden frågar om byggnaderna kommer att rivas och när detta blir klart? Av svaret framgår att byggnaderna kommer att rivas senare för att kunna visa att dessa kan ses som vilka industribyggnader som helst. När det i framtiden blir aktuellt att riva O3 finns möjligheten att riva alla tre reaktorbyggnader samtidigt. Ambitionen är friklassning och låta byggnaderna stå kvar tills vidare.

Det finns en framtid i vätgas och projektet "Power to gas". Vätgas är ett bra sätt att lagra energi i vätgasfabriker. OKG har en vätgasfabrik sedan det fanns ett behov vid O2. Nu har företaget tecknat leverantörsavtal med Linde som köper vätgasen omfattande 0,2 MW. De största vätgas-anläggningarna är på 3 MW. Efterfrågan är stor idag. Särskilt den "gröna vätgasen" som premieras enligt Taxonomin i EU. I princip Co 2- fritt. Går förmodligen att skala upp fabriken inför framtiden om behovet finns. Ägaren UNIPER:s strategi är att satsa på vätgas både i Sverige och Tyskland.

Vice ordföranden ställer en fråga om det finns någon explosionsrisk med vätgas? Av svaret framgår att vätgasfabriken står en bra bit från O3. Gasen transporteras på lastbil i trycktankar.

När det gäller framtida drift vid O3 framkommer att den operativa driften är planerad till 2045 och att OKG studerar möjligheten till livstidsförlängning till 2065. Detta kräver i så fall utbyte av utrustning till stor del.

Företaget Blykalla bedriver en förstudie vid Oskarshamnsverket om möjligheterna att bygga en forsknings-reaktor SMR, som är elektrisk och kyls med bly. Professor Janne Wallenius, KTH, är VD för bolaget.

På samordnaren fråga gällande framtida kompetensförsörjning inom branschen framkommer att det kan vara svårt att rekrytera vissa kategorier av specialister. När det gäller entreprenörer i samband med revisioner med mera vid Oskarshamnsverket framkommer att företaget antingen har en säkerhetsorganisationen på plats eller så måste man ha följepersonal till entreprenörerna. Därför försöker OKG göra säkerhetsklassade upphandlingar och då har entreprenörerna skyldighet att göra säkerhetsklassningen av personalen.

När det gäller det tyska ägandet i OKG framkommer att UNIPER äger 55 % och finska Forum 45 %. Sedan har Fortum köpt viss andel i UNIPER, men Fortum sitter troligen stilla i båten för närvarande på grund av världsekonomin och det oroliga världsläget.

Avslutningsvis ställer vice ordföranden en fråga med anledning av Vattenfalls planer på vindkraft till havs utanför Ringhals. Har OKG/Uniper sådana planer? Av svaret framkommer att företaget är försiktiga med sådana planer för man vill inte ha stora kraftkällor nära kärnkraftverket för det kan slå ut reaktorerna och störa elleveranserna från Simpevarpshalvön.

12. Avslutning

Ordföranden framför ett tack till Andreas Rooth, OKG AB, för ett intressant externt föredrag.

Avslutningsvis tackar ordföranden styrelsen för ett bra möte.

Andreas Erlandsson
Ordförande

Ted Lindquist
Samordnare/Gen.sekr.